

رسمي جريده

1

بسم الله الرحمن

قانون
ميانجیگری
(مصالحه) تجارتي
فصل اول
احكام عمومي

د سودا گریز
منځگریتوب
(مصالحه) قانون
لومړی فصل
عمومي حکمونه

هدف

ماده اول:

این قانون بمنظور تشویق طرفین منازعه تجارتي به حل و فصل سریع، عادلانه و بیطرفانه از طریق میانجیگری (مصالحه)، فراهم آوری تسهیلات در زمینه و سایر امور مربوط به آن، وضع گردیده است.

اصطلاحات

ماده دوم:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم ذیل را افاده مینماید:
1- میانجی: عبارت از یک شخص حقیقی یا بیشتر از آن است که به اساس توافق طرفین، غرض حل و فصل منازعه مربوط تعیین

موخه

لومړی ماده:

دغه قانون د منځگریتوب (مصالحه) لاره لاري د سوداگریزي شخړي چټک، عادلانه او بي پلوه حل او فصل ته د اړخونو د هڅونې او پدې برخه او نورو اړوندو چارو کې د آسانتیاوو د برابرولو په منظور، وضع شوی دی .

اصطلاحگاني

دوه یمه ماده:

لاندې اصطلاحگاني پدې قانون کې دغه معنا وې لري :
۱- منځگری: له یوه یا زیاتو حقیقي اشخاصو څخه عبارت دی چې د اړخونو د موافقي پر بنسټ، د اړوندي شخړې د حل او فصل په غرض ټاکل کېږي .

رسمي جریده

- ۲- منځګړیتوب (مصالحه) : له
هغې لازم الاجراء عمليې څخه
عبارت ده چې د هغې پر بنسټ
منځګړی د اړخونو د غوښتنلیک
او توافق په اساس، د اقتصادي
او سوداګریزو شخړو د چټک او
عدالانه حل او فصل په منظور،
بې پلوه خدمتونه سر ته رسوي
- ۳- سوداګریزه معامله : د
سوداګریز او اقتصادي ماهیت
لرونکي ټول هغه مناسبات پکې
شامل دي چې د
قرار داد پر بنسټ یا پرته له
هغه باندي استوار وي .
- ۴- محکمه : د افغانستان له
واکمني سوداګریزي محکمي
څخه عبارت ده.
- دشخړی دحل دلاری نه
تحمیلول
درېیمه ماده :
منځګړی نشي کولای د شخړي
وړاندیز شوي حل لاره ، پر
اړخونو باندي تحمیل کړي .
له تطبیق څخه انصراف
څلورمه ماده :
اړخونه کولای شي د دې قانون
د حکمونو له تطبیق څخه پر
انصراف باندي موافقه وکړي .
- میانګړی (مصالحه) :
عبارت از عملیه لازم الاجرای
است که به تاسی از آن میانګی
به اساس درخواست و توافق
طرفین ،
خدمات بیطرفانه را بمنظور حل
و فصل سریع و عدالانه
منازعات اقتصادی و تجارتي
انجام
میدهد.
- 3- معامله تجارتي: شامل کلیه
مناسبات دارای ماهیت تجارتي
و اقتصادی میباشد که به اساس
قرارداد یا غیر آن استوار
باشد.
- 4- محکمه: عبارت از محکمه
ذیصلاح تجارتي افغانستان
میباشد.
- عدم تحمیل راه حل منازعه
ماده سوم:
میانګی نمی تواند راه حل
پیشنهاد شده منازعه را بالای
طرفین تحمیل نماید.
انصراف از تطبیق
ماده چهارم:
طرفین میتوانند به انصراف از
تطبیق احکام این قانون موافقه
نمایند.

رسمي جریده

3

د تطبيق ساحه

پنځمه ماده :

د دې قانون حکمونه د شخړې پر ټولو اړخونو باندې د تطبيق وړ دي ، خو دا چې موافقه د دې قانون په څلورمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق ، صورت موندلی وي .

د نه تطبيق حالتونه

شپږمه ماده :

که چېرې منځګړی د محکمې یا حکمیت لخوا وټاکل شي ، د دې قانون حکمونه د تطبيق وړ ندي .

دوه یم فصل

د منځګړیتوب ډول

د منځګړیتوب بیلول

اوومه ماده :

د شخړې د حل او فصل په هکله د منځګړیتوب عملیه له هغې نېټې څخه پیل کېږي چې د شخړې اړخونه په هغې کې پر حضور او ګډون باندې موافقه کوي .

د بلنې ردېدل

اتمه ماده :

که چېرې د شخړې له اړخونو

ساحه تطبيق

ماده پنجم :

احکام این قانون بالای تمام طرفین منازعه قابل تطبيق بوده، مگر اینکه موافقه طبق حکم مندرج ماده چهارم این قانون صورت گرفته باشد.

حالات عدم تطبيق

ماده ششم :

هرگاه میانجی از طرف محکمه یا حکمیت تعیین گردد، احکام این قانون قابل تطبيق نمیباشد.

فصل دوم

طرز میانجیگری

آغاز میانجیگری

ماده هفتم :

عملیه میانجیگری در مورد حل و فصل منازعه از تاریخ آغاز میگردد که طرفین منازعه به حضور و شرکت در آن توافق مینمایند.

رد دعوت

ماده هشتم :

هرگاه یکی از طرفین منازعه در خلال (30) روز از تاریخ ارسال دعوت نامه یا مدتی که

رسمي جریده

در آن معین شده است ، قبولی دعوتنامه را مبنی بر مصالحه دریافت ننماید، دعوت به مصالحه رد شده تلقی میگردد.

اجرای میانجیگری

ماده نهم:

(1) طرفین منازعه میتوانند در مورد نحوه میانجیگری طور دیگری توافق نمایند.

(2) میانجی میتواند در صورت عدم دستیابی به توافق طرفین منازعه در مورد نحوه اجرای میانجیگری ، عملیه را با نظر داشت اوضاع و شرایط قضیه، خواست های طرفین و حل سریع منازعه به نحویکه مناسب داند، انجام دهد.

ملاقات میانجی

ماده دهم:

میانجی میتواند با طرفین یکجا یا طور جداگانه ملاقات یا تماس برقرار نماید.

ارائه طرح

ماده یازدهم:

میانجی میتواند در هر یک از

بخه یو د بلن لیک د استولوله نپتی خخه د (۳۰) ورخو په ترخ یا هغی مودی کی چي پکی تاکل شوی ده ، د مصالحي په اړه د بلن لیک منل تر لاسه نکړي ، مصالحي ته بلنه رد شوي گڼل کېږي .

د منځگريټوب اجراء

نهمه ماده :

(۱) د شخړي اړخونه کولای شي د منځگريټوب د څرنګوالي په هکله بل ډول موافقه وکړي .

(۲) منځگري کولای شي د منځگريټوب د اجراء د څرنګوالي په هکله د شخړي د اړخونو موافقي ته د نه لاس رسی په صورت کی، عملیه د قضیې د اوضاع او شرایطو، د اړخونو د غوښتنو او د شخړي د چټک حل له پام کی نیولو سره په هغه ډول چي مناسب یي گڼي ، سرته ورسوي .

د منځگري کتنه (ملاقات)

لسمه ماده :

منځگري کولای شي له اړخونو سره یو ځای یا په جلا توگه کتنه وکړي یا ورسره تماس برقرار کړي .

رسمي جریده

د طرحي وړاندې کول

یوولسمه ماده :

منځګړی کولای شي د منځګړیتوب په عملیې په هر یوه پړاو کې خپلې طرحې ، اړخونو ته د شـخړي د حل او فصل لپاره وړاندې کړي.

منصفانه چلند

دوو لسمه ماده:

منځګړی مکلف دی په هر حالت یا له اړخونو سره د منځګړیتوب په عملیې د اجراء په وخت کې منصفانه چلند وکړي.

د مدرکونو نه راټولول

دیارلسمه ماده :

منځګړی ، اړخونه او نور هغه اشخاص چې په یو ډول نه یو ډول د منځګړیتوب په عملیې کې دخپل وي ، نشي کولای ، د حکمیت او قضایې څېړنې په بهیر کې ، په لاندې مواردو کې مدرکونه برابر او د شاهد په توګه شهادت اداء کړي :

۱- د منځګړیتوب په عملیې کې د داخلېدو په منظور د یوه اړخ لخوا بلنه یا پدې عملیې کې برخې اخستنې ته د بل لوري لېوالتیا .

مراحل عملیې میانجیګرۍ،⁵

طرح های خود را برای حل و فصل منازعه به طرفین ارائه نماید.

برخوردمنصفانه

ماده دوازدهم:

میانجی مکلف است در هر حالت یا حین اجرای عملیې میانجیګرۍ با طرفین ، برخورد منصفانه نماید.

عدم جمع آوری مدارک

ماده سیزدهم:

میانجی ، طرفین و سایر اشخاصی که به نحوی از انحاء در عملیې میانجیګرۍ دخپل باشـند ، نمی توانند در روند حکمیت و رسیدګی قضایې در موارد ذیل ، مدارک را فراهم آوری و منحیث شاهد ادای شهادت نمایند:

1- دعوت از جانب یکی از طرفین ، بمنظور دخپل شدن در عملیې میانجیګرۍ و یا تمایل طرف دیگر به سهمگیری در این عملیې.

2- اظهار نظر یا ارائه پیشنهاد توسط یکی از طرفین

رسمي جریده

- ۴- د شخړې د ممکنه حل او میانجیگری در رابطه به حل و فصل په اړه د منځګړیتوب د یوه اړخ لخوا د نظر یا وړاندیز وړاندې کول.
- ۳- هغه اظهارات یا اعترافونه چې د اړخونو لخوا د منځګړیتوب د عمليې په ترڅ کې صورت موندلی وي .
- ۴- هغه وړاندیزونه چې د منځګړي لخوا وړاندې شوي وي .
- ۵- د شخړې د حل او فصل لپاره د هغه وړاندیز د منلو په اړه چې د منځګړي لخوا وړاندې شوی وي ، د یوه اړخ لپوالتیا .
- ۶- هغه سند چې یواځې د منځګړیتوب د عمليې په منظور ، ترتیب شوی وي .
- د حکم نه ښکاره کول
څوارلسمه ماده :
- د حکمیت بورډ ، محکمه یا نور دولتي واکمن مقامات نشي کولای ، د دې قانون د یو ویشتمې مادې په حکم کې د درج شوو معلوماتو د ښکاره کولو حکم صادر کړي . که چېرې نوموړي معلومات د دې قانون په یوویشتمه ماده کې د درج شوي حکم مغایر
- میانجیگری در رابطه به حل و فصل ممکنه منازعه.
- ۳- اظهارات یا اعترافات که توسط طرفین در خلال عملیه میانجیگری صورت گرفته باشد.
- ۴- پیشنهاداتی که توسط میانجی ارائه شده باشد.
- ۵- تمایل یکی از طرفین مبنی بر پذیرش پیشنهادیکه برای حل و فصل منازعه توسط میانجی ارائه شده باشد.
- ۶- سندی که صرف به منظور عملیه میانجیگری ترتیب شده باشد .
- عدم افشای حکم
ماده چهاردهم:
- بورډ حکمیت، محکمه یا سایر مقامات ذیصلاح دولتي نمی توانند ، حکم افشای معلومات مندرج حکم ماده بیست و یکم این قانون را صادر نمایند. هرگاه معلومات متذکره مغایر حکم مندرج ماده بیست و یکم این قانون به حیث مدرک ارائه گردد، این مدارک قابل اعتبار نمی باشد، مگر اینکه افشای معلومات

رسمي جریده

د مدرک په توګه وړاندې شي، دغه مدرکونه د اعتبار وړ ندي، خو دا چې د دغو معلوماتو افشاء کېدل، د شخړې د حل او فصل د موافقه لیک د تطبیق په منظور، لازم وي.

د مدرکونو منل

پنځلسمه ماده:

د دې قانون په یو ویشتمه ماده کې د درج شوي حکم له په پام کې نیولو سره، هغه مدرکونه چې د حکمیت، قضایي څېړني او په نورو ورتنه تګلارو کې د منلو وړ وي، د منځګړیتوب په عملیه کې هم منل کېدی شي.

د منځګړیتوب د عملیې پای

شپاړسمه ماده:

منځګړیتوب په لاندې حالاتو کې د عقد یا اعلانېدو له نېټې څخه پای ته رسېږي.

۱- د اړخونو لخوا د شخړې د حل او فصل د موافقه لیک د عقد یا لاسلیک په صورت کې.

۲- په هغه صورت کې چې منځګړی اعلام کړي چې د منځګړیتوب په عملیه کې تردې زیات هاند د توجیه وړ ندی.

مذکور به منظور تطبیق⁷ موافقتنامه حل و فصل منازعه، لازم باشد.

پذیرش مدارک

ماده پانزدهم:

بانظرداشت حکم مندرج ماده بیست و یکم این قانون، مدارکی که در روند حکمیت، رسیدگی قضایی و روند های مشابه دیگری قابل پذیرش باشد، در عملیه میانجیگری نیز پذیرفته شده میتواند.

ختم عملیه میانجیگری

ماده شانزدهم:

میانجیگری در حالات ذیل از تاریخ عقد یا اعلام خاتمه می یابد:

1- در صورت عقد یا امضای موافقتنامه حل و فصل منازعه توسط طرفین.

2- در صورتیکه میانجی اعلام نماید که مساعی در عملیه میانجیگری بیشتر از این قابل توجیه نمی باشد.

3- در صورتی که طرفین، ختم عملیه میانجیگری را به میانجی اعلام نمایند.

رسمي جریده

۴- په هغه صورت کې چې د منځګړیتوب د عملیې پایته رسېدل منځګړي ته اعلام کړي .
۴- په هغه صورت کې چې یو له اړخونو څخه بل اړخ یا اړخونو او منځګړي ته د منځګړیتوب د عملیې پایته رسېدل اعلام کړي .

فصل سوم احکام متفرقه

نقش میانجی به حیث حکم
ماده هفدهم:

میانجی نمیتواند درمنازه ای که قبلاً یا فعلاً موضوع مورد بحث میانجیگری بوده ، یا درمنازه دیگری که از عین قرارداد یا رابطه حقوقی مرتبط به منازعات متذکره ناشی شده باشد، منحیث حکم عمل نماید، مگر اینک طرفین در زمینه موافقه نموده باشند.

مدت تعلیق

ماده هجدهم:

مرور زمان در مورد حل و فصل منازعه ، از تاریخ آغاز عملیة میانجیگری به حالت تعلیق قرار میگیرد.
در صورتیکه عملیة میانجیگری

درپیم فصل

متفرقه حکمونه

د حکم په توګه د منځګړي
نقش

اوو لسمه ماده :

منځګړی نشي کولای په هغه شخړه کې چې پخوا یا اوس د منځګړیتوب په هکله د بحث موضوع ده ، یا په کومه بله شخړه کې چې له عین قرارداد یا له نوموړو شخړو سره په تړاو کې له حقوقي رابطې څخه را ولاړه شوي وي ، د حکم په توګه عمل وکړي ، خو دا چې اړخونو پدې برخه کې موافقه کړي وي .

د تعلیق موده

اتلسمه ماده :

د شخړې د حل او فصل په هکله

رسمي جریده

د وخت تېرېدل ، د منځګړیتوب د عملیې د پیل له نېټې څخه د تعلیق په حالت کې قرار نیسي . په هغه صورت کې چې د منځګړیتوب عملیه ، د حل او فصل موافقې ته له رسېدو پرته پایته ورسېږي، د وخت د تېرېدو موده له همدغې نېټې څخه بیا پیل کېږي .

د منځګړي بیژندګلوی

نولسمه ماده :

د منځګړي په توګه ورپېژندل شوی شخص مکلف دی له انتصاب د مخه یا وروسته یا د منځګړیتوب د عملیې په بهیر کې د خپل شخصیت او په ځان پورې د نورو اړوندو حالاتو په هکله چې د هغه د خپلواکۍ (استقلالیت) او بی پلوی په برخه کې د شک او تردید د له منځه تلو موجب کېږي ، د شخړې اړخونو ته لازم معلومات وړاندې کړي ، خو دا چې د مخه یې د ده لخوا خبرتیا ترلاسه کړي وي.

د معلوماتو افشاء کول

شلمه ماده :

په هغه صورت کې چې منځګړی د یوه اړخ لخوا د شخړې په

بدون دستیابې به موافقه⁹ حل و فصل خاتمه یابد ، مدت مرور زمان از همین تاریخ مجدداً آغاز میگردد.

معرفی میانجی

ماده نهم:

شخص معرفی شده به حیث میانجی مکلف است قبل از انتصاب یا بعد از آن یا در جریان عملیه میانجیگری راجع به شخصیت و سایر احوال مربوط به خود که موجب از بین رفتن شک و تردید در مورد استقلالیت و بی طرفی اش میگردد، به طرفین منازعه معلومات لازم ارائه نماید، مگر اینکه قبلاً در مورد از جانب وی اطلاع یافته باشند.

افشای معلومات

ماده بیستم:

در صورتیکه میانجی توسط یکی از طرفین در مورد منازعه معلومات دریافت نماید، میتواند آنرا بـه هر یک از طرف دیگر دخیل در عملیه میانجیگری آشکار نماید، مگر اینکه به حفظ محرمانیت آن تاکید شده باشد.

رسمي جریده

هکله معلومات ترلاسه کړي ،

کولای شي هغه د منځگړیتوب په عملیه کې هر یوه بل اړوند اړخ ته څرگند کړي ، خو دا چې د محرمیت په ساتنې یې تاکید شوی وي .

د معلوماتو محرمیت

یو ویشتمه ماده :

د منځگړیتوب په عملي پورې اړوند ټول معلومات ، د هغو حالاتو په استثنای چې بڼکاره کول د دې قانون د حکمونو مطابق د شخړې د حل او فصل د موافقه لیک د تطبیق په منظور لازم وگنل شي ، په محرم ډول ساتل کېږي خو دا چې اړخونو بل ډول موافقه کړي وي.

حکمیت بهیر یا قضایي
څېړنې باندې توافق ته لاس
اچول

دوه ویشتمه ماده :

که چېرې اړخونو پر منځگړیتوب باندې موافقه کړي وي او د ټاکلي وخت مودې په ترڅ کې یایې تر هغه وخته چې یوه ټاکلي پېښه ، د یوې شخړې په هکله د حکمیت او قضایي څېړنې بهیر منځته راوړي ، د

محرمیت معلومات

ماده بیست ویکم:

تمام معلومات مربوط به عملیه ای میانجیگری به استثنای حالاتیکه افشای آن مطابق احکام این قانون یا بمنظور تطبیق موافقتنامه حل و فصل منازعه لازم دانسته شود، طور محرم نگهداری میگردد، مگر اینکه طرفین طور دیگری موافقه نموده باشند.

توافق به روند حکمیت یا

رسیدگی قضایی

ماده بیست و دوم :

هرگاه طرفین روی میانجیگری توافق و صریحاً موافقه خویش را مبنی بر عدم آغاز عملیه میانجیگری در خلال مدت زمان معین یا تا زمانیکه یک روی داد

معین روند حکمیت و رسیدگی قضایی را در مورد یک منازعه بمیان میاورد، ابراز نموده باشند، موافقتنامه مذکور از طرف پورد حکمیت یا محکمه الی تحقق شرایط آن مدار اعتبار مییابد، مگر اینکه

رسمي جریده

منځگريټوب د عمليي د نه پيلېدو په اړه خپله موافقه په څرگنده توگه بنودلي وي، نوموړی موافقه ليك د حكمت د بورد يا محكمي لخوا د هغه د شرايطو تر پلي كېدو پورې د اعتبار وړ دی ، خو دا چې د اړخونو حقوق له تلف كېدو سره مخامخ وي. دغه پېښه د منځگريټوب د موافقه ليك د پای ته رسېدو په توگه نه گڼل كېږي .

د موافقه ليك تطبيق

درويشتمه ماده :

كه چېرې اړخونه ، د شخړې د حل او فصل موافقه ليك عقد او لاسليك كړي ، دغه موافقه ليك عيناً د نورو سوداگريزو او اقتصادي موافقه ليكونو په څېر د تطبيق وړ دی.

د مقررې او كرنلارو وضع كول

څلېريشتمه ماده :

د سوداگرۍ او صنايعو وزارت كولاى شي ، د دې قانون د حكمونو د بڼه تطبيق په منظور ، مقررې وړانديز او لايحي او كرنلارې وضع او تصويب كړي .

حقوق طرفين به اتلافⁱⁱ

مواجهه باشد. اين رویداد به متابفة ختم موافقتنامه میانجیگری تلقی نمیشود.

تطبيق موافقتنامه

ماده بیست و سوم :

هرگاه طرفین ، موافقتنامه حل و فصل منازعه را عقد و امضا نمایند، این موافقتنامه عیناً مانند سایر موافقتنامه های تجارتي و اقتصادی قابل تطبيق میباشد.

وضع مقررې و طرز العمل

ها

ماده بیست و چهارم :

وزارت تجارت و صنايع ميتواند به منظور تطبيق بهتر احكام اين قانون، مقررې هارا پيشنهاد و لوايح و طرز العمل هارا وضع و تصويب نمايد.

تاريخ انفاذ

ماده بیست و پنجم :

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد.

رسمي جريده

¹²انفاذ نېټه

پنځه ويشتمه ماده :
دغه قانون د توشېح له نېټې
څخه نافذ او په رسمي جريده
کې دې خپور شي.